

Tractatvs De Pensionibvs Ecclesiasticis

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1671

Cap. XVII. Resignatio cum reseruatione pensionis quando simoniam
contineat veram vel interpretatiuam, & quis in de quoad priuationem
beneficiorum resultet effectus. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98356)

Tract. de Pensionib. Ecclesiast. Cap. XVII. 41

testate ordinaria, secus de absoluta; cum vt sæpè diximus, Papa omnia possit in materiis beneficialibus. Ratio est, quia cum beneficium sit quid spirituale, pensio autem licet ex beneficio proueniat, tamen sit temporalis, & pretio æstimabilis, videtur data pro ipso beneficio, cuius titulus à fructuum perceptione sola Ordinarij autoritate separari non potest, sed Pontificis autoritas interueniat necesse est: vt ibidem copiosius Bonacina ratiocinatur.

- 25 Eaque de causa, nec cum alia re spirituali pretio æstimabili permutatio fieri potest; veluti cum Decimis: Rebuff. in prax. part. 3. de permutatione, num. 24.
- 26 † Sicut nec fieri potest permutatio beneficij cum Capella nondum erecta in titulum beneficij, aut cum simplici legato, aut pia fundatione: Papon. lib. 1. tit. 7. arrest. 1. Mantie. de tacit. conuent. lib. 2. §. 11. 9. num. 43. Sanch. in consil. moral. lib. 2. cap. 3. dub. 37. num. 18. † ubi probat non posse fieri permutationem beneficij cum Hospitali, vel Præstimonio, quando non habent naturam beneficij.
- 28 Notandum est Sexiò, quod quamuis vt mox diximus, ne quidem Summus Pontifex de potestate ordinaria permutationem beneficij cum pensione ad-

mittere possit, vt ex Redoani sententia dictum est; tamen alia via dari potest, qua Pontificis concessio iure ordinario subsistat: vt puta in subsidium sustentationis eius qui beneficium dimittit; nam tunc non vt pretium beneficij pensio considerabitur, sed tanquam alimentum dimittentis, quod Papa confert sua potestate: ita Francisc. Suarez de virtute & statu Relig. cap. 33. num. 9. & 10. Cokier in tract. de perm. benefic. part. 2. cap. 18. num. 5.

Notandum Septimò, quod permutatio beneficij cum pensione, tanquam simoniaca non subsistit, nisi in præiudicium resignantis, etiam si illa clausula, non aliàs, aliter, nec alio modo, adiecta fuerit: quia talis renunciatio non fuit vlus concessionis iuris: Clement. unic. de rer. perm. † Ideo non potest redire ad suum beneficium, quod ex proprio delicto amisit; delicta autem impunibilia remanere non debent: Paris. consil. 135. num. 2. lib. 4. † & ratione simoniæ, beneficium illud super quo commissum fuit, impetrari potest absque aliqua declaratione, quæ fieri potest post impetrationem: cap. cum secundum leges, de heret. in 6. & in Clement. 2. de simon. Cokier dist. lib. 2. cap. 18. num. 8. & Nos suo loco diximus.

C A P V T XVII.

A R G V M E N T V M.

VANDO committatur simonia in resignatione cum pensionis reservatione? Et vtrum illa simonia sit vera, an dumtaxat interpretatiua? Quis inde proueniat effectus quoad priuationem beneficiorum? Quando, & ex quibus pensio sit Laicalis? Et quis inde effectus proueniat? Pensionis commoditatem alteri cedi posse etiam ad vitam Pensionarij; non tamen ius pensionis, quod est spirituale; sed simoniam propriè in pensionibus non fieri concluditur.

S V M M A R I V M.

- 1 Simonia conuentionalis transit in realem, si conuentio fuerit effectiua per solutionem.
- 2 Resignatio cum reservatione pensionis absque Superiorum autoritate, est simoniaca.
- 3 Mandatum ad resignandum sub pensione eximitur à simonia, quando in eo fuit reservatum sub beneplacito Sedis Apostolicæ.
- 4 Ampliatur etiam si pensio reservaretur in fauorem Tertij non resignantis.
- 5 Simoniaque oritur ex resignatione beneficij sub pensionis reservatione, non est vera simonia, sed interpretatiua, quæ non sufficit ad priuationem beneficij.
- 6 Vt inducatur priuatio beneficij, oportet subsequutam fuisse collationem in vna patris reservationis pensionis.
- 7 Pensio merè laicalis non subiacerit simonia.
- 8 Ad iudicandum vtrum pensio sit laicalis, non debet inspicere persona cui assignatur, sed titulus propter quem soluitur.
- 9 Pensiones laicales sunt pretio æstimabiles.
- 10 Pensiones laicales sunt in commercio, sed tamen non solent redimi sine auctoritate Papa.
- 11 Ex stylo Curie Romanae Pensiones non solent assignari nisi Clericis.
- 12 Pensiones reservari possunt etiam coniugatis bigamis auctoritate Summi Pontificis.
- 13 Magna est differentia inter pensiones istas, & illarum commoditatem: quia commoditas potest

liberè cedi durante vita pensionarij.

- 14 Pensio non finitur per obitum illius, cui sola fructuum seu pensionum commoditas cessa fuit.
- 15 Potest cedi commoditas pensionum ad vitam Pensionarij, & fieri mandatum irrevocabile ad hos fines, etiam inuito Titulari.
- 16 Cessionarius pensionis ad vitam emit quodammodo iactum rotis.
- 17 Censuræ, & fructus seu commoditas illius, multum differunt.
- 18 Ius percipiendi Decimas, est Ecclesiasticum; sed illarum commoditas est temporalis.
- 19 Ius patronatus per se vendi non potest.
- 20 Ius percipiendi pensionem est quid annexum spirituali.
- 21 Pensionarius ex constitutionibus Pontificis tenetur singulis diebus recitare paruum Officium: quæ tamen non sunt publicata in Gallia.
- 22 Promittens maiorem pensionem quàm beneficium ferre possit, secundum aliquorum sententiam committit simoniam.
- 23 Pensiones sunt quid separatum à beneficio, & quasi temporales.
- 24 In causis pensionum Rota concedit Remissiones, perinde ac si essent quid temporale.
- 25 Pensio ex multorum sententia potest extinguere, vel minui absque auctoritate Sedis Apostolicæ. Limitatur num. 26.
- 27 Verius esse concluditur simoniam circa pensiones non committi.
- 28 Quæ sit differentia inter pensionem & in patronatum, circa pretij mentionem.

42 Petri Francisc. de Tonduti Sanlegerij

- 29 Onus recitandi paruum Officium, non reddit pensionem spiritualement.
- 30 Licet pensio non sit proprie simoniaca, talis tamen est resignatio sub pensione, non reservatio Sedis Apostolica beneplacito.
- 31 Simonia committitur circa beneficium, non circa pensionem propriam.
- 32 Pensio quando datur in titulum, est obiectum simoniae. Et num. 35.
- 33 Pensio quando datur constituta in titulum beneficij.
- 34 In derogatione iurisdictionis eadem observanda sunt quoad pensiones quae dantur in titulum, quae in aliis beneficiis patronatus.
- 35 Prestimonia quae dantur in titulum, veniunt appellatione beneficij.
- 36 Quae requirantur ad hoc ut pensio dicatur constituta in titulum beneficij.
- 37 Si pensio datur in titulum beneficij, & successu temporis beneficium fuerit effectum non soluendo, quid hoc casu agendum sit.
- 38 Separatio beneficiorum reditus ad exigendum novum titulum beneficij non potest fieri in Ecclesia Collegiata.
- 39 Primatus beneficiis, non censetur priuatus pensionibus; nisi tamen agatur de pensionibus erectis in titulum beneficij.
- 40 Decretum de pacificis possessoribus, locum habet in pensionibus erectis in titulum beneficij.
- 41 Qui pensionem per triennium non soluit, non innatur decreto, de pacificis possessoribus.
- 42 Fructus Camera loco pensionis durante via resignantis, verum reservari possit.

Ed ne recedamus à materia Permutationis, ponatur casus, quod duo permittentes sua beneficia coram Ordinario conveniunt, quod si alterum illorum reperiretur pensione gravatum, is qui illud ante permutationem possidebat, teneretur pensionem illam supportare: verum pactio hæc sit simoniaca; maxime si de ea coram Ordinario nullam fecerunt mentionem? Resolvendum est hac in re esse simoniam, & conventionalem quidem, si pactum non fuerit deductum ad effectum; veram autem & realem, si solutio fuerit subsequuta: sic determinat Couarr. lib. 5. tit. 3. de simon. conf. 4. quem sequitur Sanch. in consil. moral. lib. 2. cap. 3. dub. 38. num. 13. sed ut questio melius explicetur, videndum est generaliter verum circa pensiones simonia committi dicatur.

Et ut certa ab incertis fecernamus, advertendum in primis est, quod si quis de resignando in favorem alterius beneficio paciscatur, pensione sibi reservata, maxime cum clausula non aliter &c. committit simoniam: ut probat text. in cap. cum pridem, de pact. Gloss. in cap. ordinationis, in verbo, pretium, l. 1. quest. 1. Redoan. de simon. part. 2. cap. 10. num. 1. & sequent. Farinac. consil. 75. num. 1. Rota decis. 437. n. 2. part. 1. recent. Paris. de resignat. lib. 6. quest. 2. num. 74. Sanch. loco citato dub. 46. num. 18. Garf. part. 1. c. 3. num. 45.

Et mandatum factum ad resignandum cum animo & intentione reservandi pensionem, non valet: Redoan. de simon. part. 2. cap. 14. num. 5. & resignatio quæ inde sequeretur, esset simoniaca, nisi reservatum esset Summi Pontificis beneplacitum: Redoan. in eodem tract. cap. 15. num. 32. & 42. & per quam reservationem purgatur omnis simonia, etiam si reservatio fieret ad favorem Tertij: Farinac. dicto consil. 75. num. 17. post Cassador. decis. 2. de simon. in fine, num. 6.

Couarr. lib. 1. cap. 5. num. 5. versicul. verum Romanus Pontifex. & Sed illa simonia, quæ inducitur ex resignatione ista conditionali, nempe sub reservatione pensionis, non est vera simonia, sed impropria; & habet tantum speciem simoniae: & ideo non sufficit ad privationem beneficij: Paris. consil. 29. num. 10. & in lib. 4. Clar. in §. simonia, num. 10. Farinac. dicto consilio 75. num. 14.

Præterea ad hoc ut locus sit pænæ privationis, propter huiusmodi pactiones sine Papæ autoritate factas, necesse est, quod collatio in vim illarum fuerit effectum sortita: unde pænæ locus non est, si alio modo proviso facta fuerit: Rota apud Farinac. dicto consil. 75. num. 105. versicul. nam cum Papa.

Secundo loco, hoc etiam statuendum est, nullam committi simoniam quando agitur de pensione temporali, & merè laicali, quæ laicis conceditur ob causam merè temporalem, & ab omni spiritualitate separatam; veluti causa belli, vel causa defendendæ Ecclesiæ, vel domesticis Summi Pontificis, aut Cardinalium; item Sacristæ Ecclesiæ, non intuitu alicuius beneficij per eum possessi, sed pro servitio temporali Ecclesiæ exhibito, pulsatoribus Campanarum, Organistæ, & similibus: nam quamvis forsitan Sacrista, vel Organista, aut similes essent Clerici; non ideo sequeretur pensionem esse Ecclesiasticam: & quia dum quæritur verum pensio sit laicalis, vel Ecclesiastica, non attenditur persona, cui illa assignatur; sed titulus in quo pensio fundatur, seu causa propter quam soluitur: ad exemplum elemosynæ, quæ licet Clerico solvatur, non propterea dicitur Ecclesiastica: ut bene explicat Bonacin. in tract. de simon. disput. 1. quest. 4. §. 13. num. 1. Garf. lib. 1. cap. 5. num. 8. & 18. in fine, ubi reprehendit Vegam contrarium sentientem, & contra illum allegat Tolletum in summa lib. 5. cap. 9.

In his ergo pensionibus laicalibus nulla committitur simonia, cum sit res temporalis pecunia æstimabilis: ut probat Bonacina ibid. num. 3. & Quia quamvis sit veluti portio beneficij, efficitur tamen per separationem temporalis, adinstar Decimæ, quæ Regi ex beneficio solvitur, quæ & vendi, & redimi potest: Modern. de stylo Datarie, cap. 27. num. 6. post Azor. lib. 8. cap. 10. quest. 10. & alios. Sed tamen quia tales pensiones ex stylo non solent redimi sine autoritate Papæ, redimens peccaret contra ius positivum, ut ibidem Bonacina num. 3. versicul. dico.

Immo ex stylo Curie Romanæ, pensiones huiusmodi non solent alicui concedi, nisi sit Clericus, testatur Rota decis. 456. num. 4. part. 5. recent. tom. 2. & per totam illam decisionem: & ubi dicitur, quod si Clericus contraxerit matrimonium, etiam cum bigamia, licet sit priuatus exercitio Clericatus, tamen à Summo Pontifice dispensatus potest pensiones obtinere: sed istæ pensiones non sunt Ecclesiasticæ, ut dictum est.

Tertio advertendum est, magnam esse differentiam inter pensiones ipsas, seu ius illas percipiendi, & fructus seu commoditates illarum: hæc enim commoditas potest liberè cedi & transferri, etiam sine consensu illius, qui est oneratus solutione pensionis: Rota decis. 400. num. 1. part. 1. divers. duratura etiam durante vita Pensionarij; & sicut non finitur per obitum illius, cui commoditas, solaque fructuum perceptio cessa fuit: ut in dicta decis. 400. num. 5. & sequent. part. 1. divers.

Potest ergo sic fieri, ut Pensionarius constituat aliquem suum procuratorem irrevocabilem ad exigendam pensionem, quam ipse obtinet; idque mediante pretio per eum recepto pro tali mandato, quod

Tract. de Pensionib. Ecclesiast. Cap. XVII. 43

- quod fieri potest etiam inuito Titulari; quia periculum vitæ non transfertur in personam illius Tertij, sed mensuratur ex persona veri Pensionarij ad quem titulus pensionis spectat; & ita sæpius practicatur.
- 16 ¶ Adeo ut isti cessionarij videantur quodammodo emere iactum reus, & subire incertum periculum vitæ Pensionarij; ex notat. per Modern. *de stylo Datar. cap. 27. num. 7.* Vtrum autem ista cessio præiudicet Ecclesiæ quominus libertatem acquirat quando Pensionarius pensionem extinguit? dicemus *infra cap. 21.*
- 17 Quam differentiam inter pensionem, & fructus seu commoditatem illius, comprobatur Merlin. à simili *decis. 663. num. 14.* quæ est *decis. 3. part. 7. recent.* exemplo differentie, quæ est inter censum, & fructus seu commoditatem census; ex Cenc. *de censib. quest. 72. num. 26.* Mantic. *decis. 14. num. 8. & 9.* facit quoque à simili quod dicitur de hærede grauato; qui licet bonâ fideicommissi alienare non possit, tamen de fructuum commoditate ad libitum disponere potest: Bald. *in l. 1. num. 7. C. qui bonis ced. poss. Ias. in §. fin. num. 57. Instit. de action. Roland. consil. 80. num. 35. lib. 1. Menoch. consil. 1022. num. 11. Pacific. de Saluian. in quest. 3. cap. 2. num. 804.*
- 18 Eademque ratione, Nos aliâs differentiam indicauimus inter fructuum Decimalium commoditatem, & ius illos fructus percipiendi: hoc enim ius Ecclesiasticum est, commoditas verò per seculares obtineri potest: ut diximus *in tract. de prauent. Iudic. part. 2. cap. 25. num. 1.*
- 19 Quarto, deveniendi ad questionem principalem; magna est inter DD. controuersia, vtrum licitum sit vendere, & redimere pensiones, absque vitio simoniæ? Qui enim tali casu simoniam incurri volunt, suam sententiam timentur. Primo, quia iuspatronatus vendi non potest absque vitio simoniæ, cum tamen minus spirituale sit quam ius pensionis, quod non competit Laicis sicut iuspatronatus, cuius etiam scemina sunt capaces.
- 20 Secundo, cum non agatur in hac conclusione de solis fructibus pensionis, sed de iure illam percipiendi, agitur per consequens de iure spirituali; sicut laicus non potest esse conductor iuris decimandi, sed tamen potest conducere commoditatem fructuum Decimalium: Monet. *in tract. de Decim. cap. 5. num. 64.* Gratian. *discept. forens. 238. num. 19.* est ergo ius percipiendi pensionem ius spirituale, aut saltem spiritualibus adherens, ex D. Thoma 2. 2. *quest. 100. art. 1. in respons. ad 6.*
- 21 Tercio hoc maxime videtur procedere ex eo, quod Pensionarius tenetur ad recitationem parui Officij, & sic pensio datur pro re spirituali; & per consequens est materia simoniæ: quia de causa, hoc casu contrahi simoniam non solum contrarius humanum, sed etiam contra ius diuinum, probat Bonacin. *de simon. disput. 1. quest. 4. §. 13. num. 4.* & eiusdem sententia sunt Nauarr. Rebuff. & plures alij, quos citat Sanch. *in consil. moral. lib. 2. cap. 3. dubit. 46. num. 1.* Garf. *de benefic. part. 1. cap. 5. num. 19. & 20. & sequent.* & maxime *num. 23. & 24.* Illæ tamen constitutiones circa recitationem parui Officij, non sunt publicæ in Gallia; ut Moderni testantur.
- 22 Vnde secundum istam opinionem infertur, illum simoniæ labem incurere, qui ut beneficium facilius consequatur, maiorem pensionem promittit solvere quam beneficium ferre possit; ut dicit Anton. de Marin. *lib. 2. resolut. cap. 171. num. 3. & 4.* pluresque aliæ similes illationes fieri possunt secundum scripta per DD. qui hanc sententiam timentur.
- 23 Contrariam verò sententiam plurimi non infimæ

notæ DD. veriores esse censuerunt; ea ratione moti, quod subiectum pensionis nullum aliud est quam fructus beneficij, prout sunt distincti & separati ab ipso beneficio; & sic est res merè temporalis, non enim datur pro ministerio spirituali, nec titulo spirituali; sed tantum ad sustentationem illius, in cuius fauorem reservatur: & sic Clericus, & Ordo sacer tantum considerantur per accedens, & concomitanter: quod vel ex eo patet, quod pensiones regulariter non debentur de fructibus beneficij, nec percipiuntur à Pensionario tanquam fructus ipsius beneficij, sed soluuntur in pecunia.

24 Vnde Rota semper considerauit pensionem tanquam quid temporale, & separatum à titulo beneficij; nihil habens spiritualitatis, nec connexionis cum ipso titulo beneficij: Verall. *decis. 99. part. 1. Ludouic. decis. 403. num. 2.* & ideo in controuersis, quæ versantur circa solutionem pensionis, Rota solet concedere Remissoriam; ex Merlin. *decis. 732. num. 1. Burat. decis. 369.*

25 Et propterea secundum hanc posteriorem sententiam, pensio potest redimi, minui, vel cassari absque autoritate Apostolica, ut pluribus citatis tenuit Rota coram Buratt. *decis. 469. num. 1. & ibi Addit. litt. A. & in decis. 528. num. 1.* ¶ Vbi tamen

26 hoc limitatur, nisi fieret pactum quod diminutio esset nulla, & Pensionarius remaneret in suo pristino iure, casu quo non adimplerentur promissiones factæ per Titularem; tunc enim non posset pensio semel extincta reuiuiscere, nisi interueniente noua autoritate Summi Pontificis; prout melius explicatur *in dictis decisionibus 469. & 528.*

27 Et sanè hæc secunda sententia verior videtur, & probabilior, quam amplectitur Sanch. *dicta dubit. 4. num. 13. 15. & 16.* cum pluribus per eum allegatis *num. 8.* & probat bene Lotter. *de re benefic. lib. 3. quest. 29. num. 78.* ubi respondet ad argumenta contraria, & nominatim *num. 86.* ¶ quia iuspatronatus est inseparabiliter connexum cum iure spirituali tituli beneficialis, illique perpetuo adheret; pensio autem per accedens & temporaliter, & ad summum durante vita Pensionarij. Item extincto titulo beneficij per illius suppressionem, aut unionem, pensio tamen illa remanet; & sic magna est inter iuspatronatus, & pensionem differentia.

29 Neque onus recitandi Officium Gloriosissimæ Virginis propriè dici potest spirituale; quia hoc non mutat naturam rei, sed est onus per accedens coniunctum, seu annexum: propriè enim pensio respicit fructus, sicut iuspatronatus respicit ipsum beneficium: fructus autem ex se sunt quid temporales, beneficium autem ex se spirituale, ratione cuius competit Patrono ius presentandi; & onus illud recitandi paruum Officium non esse spirituale, immò quod illud asserere est mera vanitas, dicit Lotter. *dicto lib. 3. quest. 29. num. 81.* & probatur ex traditis per ipsum *lib. 2. quest. 9.* ubi fusè explicat in quo consistat ius spirituale. Immo in Gallia, onus istud recitandi Officium Gloriosissimæ Virginis, non obligare Pensionarium, tradunt Moderni *in prax. Iuris Canonici. lib. 3. cap. 40. num. 15.*

30 Intelligenda sunt autem præmissa sano modo; videlicet ut locum habeant dum agitur de pensione iam constituta: at verò si agatur de cessione, aut resignatione beneficij sub reservatione pensionis, aut alia de causa, ex qua possit argui pactio circa idem beneficium cedendum, vel resignandum; sine dubio autoritas Summi Pontificis erit necessaria, sine qua non potest purgari simoniæ labes: & ita explicandi sunt DD. qui aliter loquuntur, ut bene

44 Petri Francisc. de Tonduti Sanlegerij

- 31 aduertit Lotter. *dict. lib. 3. quest. 29. num. 96.* † Et faciunt à simili quæ diximus de simonia in Iurepatronatus, *part. 2. cap. 5. §. 1. num. 3. vol. 1. quest. benefic.* quod licet propriè non committatur vera simonia in Iurepatronatus, tamen si simonia committeretur circa beneficium, illiusve præsentationem, utpote quod Patronus præstaret ad beneficium sub promissione alicuius rei temporalis, tunc esset vera simonia: ut *ibid.* diximus ex Sanch. in *consil. moral. lib. 2. cap. 3. dubit. 107. num. 5. versic. ubi dicitur secus esse.*
- 32 Quintò aduertendum est, quod si pensio constituitur, & detur in titulum beneficij, in ea locus erit simoniæ; ita ut nec vendi, nec sine auctoritate
- 33 Apostolica redimi possit. † Quod ut intelligatur sciendum est, pensionem constitui quandoque in titulum beneficij cum onere alicuius ministerij spiritualis & Ecclesiastici, ut testatur Couarr. *pract. quest. 36. num. 10. versic. quarto quoties*: † ubi dicit, quod in derogatione Iurepatronatus eadem Regulæ locum habent in istis pensionibus quæ dantur in titulum, quæ obseruantur in aliis beneficiis patronatis: hoc explicat Caccialup. in *tract. de pensionib. quest. 30.* dicens, † quod si assignetur aliqua pars fructuum cuiusdam beneficij pinguis, non ad particulare commodum vnius, sed ad hoc ut esset beneficium Ecclesiasticum, hoc casu licet diceretur portio, vel pensio, tamen esset verum beneficium: quod & voluit Gomef. *ad regul. de Annali. quest. 21. versic. sed omnia ista.* † eodem modo quo præstimoniam quæ dantur in titulum, comprehenduntur sub appellatione Beneficij, & subiacent Regulæ de Annali: Cokier *ad Regul. Cancell. 32. n. 24. in fin.* † Et de huiusmodi pensionibus in titulum assignatis agit Barbof. *de Episcop. allegat. 57. num. 150.* Garf. *de benefic. part. 1. cap. 5. num. 5.* cum pluribus per eos allegatis; qui omnes vnanimi consensu dicunt, quod si pensio constituitur super fructibus alicuius Ecclesiæ, ut deinceps sit beneficium Ecclesiasticum & perpetuum, tunc eodem iure censendum est quo alia beneficia; cum contingere possit, secundum Abbat. in *cap. conqurente. num. 1. notabil. 1. de Cleric. non resident.* assignando pensionem ex redditibus alicuius Ecclesiæ in temporalitate alterius beneficij nouiter creati, & tunc ista pensio dicitur verè beneficium. Nec obstat quod vocetur Portio, vel Pensio: quia vis non est facienda in nominibus: Garf. *dict. num. 5.* Abb. in *d. cap. conqurente. num. 1. notabil. 1. de cleric. non resident.* & hoc Nos satis explicauimus in *1. vol. resol. benef. part. 2. cap. 1. §. 4. num. 22.* ad quem locum recurrendum erit.
- 37 In his ergo pensionibus quæ dantur in titulum beneficij, simoniam locum habere nemo dubitat, ut probat Sanch. *consil. moral. dicto lib. 2. cap. 3. du-*

bitat. 46. numer. 11. cum ibi citatis.

Sed iuxta præmissa, Quæro quid agendum sit, 38 quando ex pingui beneficio separata est certa pensio, alicui in titulum beneficij assignata, & successu temporis beneficium, ex quo pensio desumpta est, fuit effectum minus idoneum ad sustinendam pensionem. Exempli gratia, si cum vna Ecclesia abundaret redditibus, & careret auxilio Ministri, & statum esset auctoritate Superioris, ut ibi vnus esset Clericus, illique assignatum, & institutum beneficium cum pensione seu reditu centum librarum, desumendo ex fructibus primi beneficij, dummodò tamen remaneat Presbytero, ut possit honestè viuere; & deinde Ecclesia ad eum statum deueniat, ut vix possit subuenire proprio Rectori? Resoluendum est hoc casu, cum qui pensionem consequutus est, non debere ea priuari, sed tamen eo remoto ex aliqua causa, debere beneficium ex primo creatum extinguere, & supprimi, & Ecclesiam ad suam pristinam integritatem reduci: ita concludit Abb. in *dict. cap. conqurente. de Cleric. non resident. num. 6.* † Illa tamen separatio reddituum fieri non debet in Ecclesia Collegiata, ut per eundem Abbat. in *cap. dudum, de Præsumption. n. 2. & 3.* de qua tamen materia videri poterit Garf. *de benefic. part. 1. cap. 3. & 4.*

39 Inferitur ex præmissis, quod si quis per sententiam priuatus fuerit sua Ecclesia, & condemnatus ad priuationem omnium & quorumcunque ac singulorum beneficiorum & Officiorum quæ possidet; non propterea censetur priuatus pensionibus quas habet; quia illæ non veniunt appellatione beneficij in materia pœnali; exceptis tamen pensionibus datis in titulum, quia illæ comprehenduntur in priuatione generali omnium & singulorum beneficiorum: ita decisum per Rotam apud Crescent. *decis. 14. de sentent. & reinducata.*

40 Inferitur secundò, quod si agatur de pensione data in titulum beneficij, decretum de pacificis possessoribus locum habebit; secus si non fuerit data in titulum beneficij: † & propterea quamuis quis per triennium pensionem non soluerit, non iuuatur decreto de pacificis possessoribus: sed cogitur eam soluere, quia causa fructuum non est beneficialis: ut notatur in *cap. 2. ut lit. pendens.* & pensio habetur respectu beneficij, sicut vfusfructus respectu proprietatis: *cap. final. de pignorib.* ita Rebuff. *de pacific. poss. num. 108. versic. decimo octauo.*

41 Quid autem dicendum sit, quando resignans resignauit ultra pensionem in pecunia, fruitionem Cameræ, seu domus Canonialis, aut Parochialis, durante vita ipsius resignantis? quia hæc questio mihi proposita fuit anno præterito, conueniens existimaui hic responsum inferere per me super illa questione datum, proxi cap. seq.

C A P V T XVIII.

A R G V M E N T V M.

TRVM resignans possit sibi referuare loco pensionis fruitionem domus Canonialis spectantis ad beneficium resignatum. Et si patruus resignans habitauerit in illa domo post resignationem, vtrum ex eo arguatur simonia? Quid si permutatio facta fuerit de beneficiis inæqualibus cum referuatione pensionis, quando præsumi possit hoc factum fuisse in fraudem ad euitandum Concursum, qui non requiritur in permutatione Ecclesiarum Parochialium.

S V M M A